

Minden este megjelenő független politikai napilap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66. Telefonszám: 61
Előfizetési árak: Évente 300 lej, félévre 150 lej, negyedévre 75 lej, havonta 25 lej, egy hétre 6 lej

Első évfolyam — 115. szám

Hétfő

Cluj-Kolozsvár, 1932. október 31

Halottak

napjának előestéje lesz holnap. A sírokon gyertyalángok gyúlnak és bíborba vonják a temető eget az örök sötétség felett. Holnap este a temetőben a jelesek sírjainál gyászakkordok fognak felszállani az áhítatos csendbe és a fájdalomak könnye a hantokon siratja a régi emlékeket. Kinek nincs ma siratni valója. Nem csak a sírok felett, hanem az elsodort életek, vágyak és holt remények nagy temetőjében közöttünk, akik még robotolunk a halottan járó élők között. Már évek óta a szomorúság és kétségbeesés birodalmában él a világ. Gondjaink, bajaink a felhős égen szökkennek. Az egész világ lehanggolt és a nyomorúság hadseregében ott él, lázong a tegnap, a ma, a holnapok szörnyű kilátástalansága. Mi lesz velünk élőkkel. A halottnak már jó. Ők legalább egyszer egy évben a világozsgából is kapnak szimbolumot. De mi, akik vagyunk, megörökösült sötétségben baktatunk. Semmi világozsgát, semmi hajnalodást nem látunk a magunk számára, hihetetlen szenvedésünk jobbulására. Látjuk az éhezők hatalmas és kétségbeesett seregének felvonulását ott, ahol innen messziről Mekkanak hittük az életet. Washingtonban, Londonban az éhezők keresztes hadjárata ostromolja, döngeti a kapukat és a segítség helyett fütykösöket, gummitököket osztogatnak a lerongyolódott dolgozó testre, mert rendnek kell lenni és az éhségnek nem szabad hangosan sikongani. A nyomorúság nem magánügy. A kétségbeesésnek nem szabad süket fülekre találni, mert az elfojtott szenvedélyek, az eltaposó sarkok és a riadó autók alul kirabbanhatnak. Ha halottak napján egy évben egyszer meggyújtjuk világozsgát lánját, adjuk meg végre az élőknek is a világozsgát, hogy nehogy örök sötétségbe boruljon a világ.

Világozsgát a világnak. A világozsgát nem más, mint a munka. Nemesak az ágyugyárak nagytökéseinek a jóléte a fontos, hanem annak a tömegnek élete is legyen érdek, amelyik most kétségbeesetten néz, kutat a kenyér után, de nem akarja kinyújtani kezét feléjük a fekete sötétség fekete serege.

Állig fegyverben mégpedig francia fegyverben áll az egész Balkán

Az ágyugyárak félelmetes versenye akadályozza meg a leszerelést

RÓMA. Az olasz sajtó az utóbbi időkben hosszas cikkekben számolt be a francia és a német fegyverkezési iparról.

Az olaszok ma már csaknem egész nyíltan a francia és német hadianyag gyárakat vádolják meg a lefegyverzési konferenciák sikertelenségéért.

Egyértelműen megállapítják, hogy Tardieu politikája vakon követte a francia vas- és acélár-

gyárosok érdekeit és Herriot kormányzásával a helyzet nem változott.

Most ünnepli a Schneider-Creusot ágyugyár fennállásának századik évfordulóját és a gyár jelentései

örömmel állapítják meg, hogy az üzem teljes intenzitással működik.

Ezt az ünnepséget azonban egy momentum zavarja. Ha ugyanis

Franciaország nem egyezik bele a német fegyverkezés egyenjogúsításába,

ettől a németek nyugodtan fogják vagonszámra előállítani a löszert és gyártani a legrettenetesebb típusú ágyukat.

Hogy mennyire a fegyvergyárak érdekei irányítják a világpolitikát és akadályozzák meg a leszerelést, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy ezeknek a gyáraknak bizalmi emberei a parlamentekben interpellálnak a fegyverkezések növeléséről.

Ezt a trükköt nemcsak Kruppék, de Schneiderék is használták és megfizetett sajtóikban mestersegesen támogatták azt a rettenetes harcot, amely 1914 előtt az egyes államokban a fegyverkezés terén megindult.

Ijesztgették egymást, hogy így az államok kormányait hadianyag megrendelésére bírják.

Most is úgy ijesztgetik a népet, mint 1914-ben. Schneider-Creusotek lapjai állandóan permanenciában tartják a fegyverkezés szükségességét. Híresztelni kezdték, hogy Hollandia, Svédország és Oroszország, Németország számára készít fegyvereket. Azután jött a bolsevizmussal való fenyegetés, amelyre Lengyelország és Oroszországot környező államok kezdtek ijedten fegyverkezni. Ezzel az ágyugyárak trösztjeinek sikerült elérni azt, hogy ma már

az egész Balkán állig fegyverben áll, még pedig francia fegyverben.

Schneiderék trükkje sikerült — de legjobban sikerült az a cél, hogy a profitot saját zsebük részére felduzzasszák.

A harc voltaképp a két nagy ágyugyár, a Krupp és Schneider-Creusot között folyik. A Krupp-gyár egyelőre a versenyben lemaradt, mert ez csak a legyőzött államok részére gyártja az anyagot.

Összeesküvést szerveztek a szovjetdiktátor Stalin ellen

BERLIN. (A „Jóestét“ távirata.) Napokkal ezelőtt megirta a „Jóestét“, hogy Moszkvában a kommunistapárt végrehajtó bizottsága több vezető tagot kizárt a pártból jobboldali mozgalom miatt, amelynek célja volt a kapitalista-rend visszaállítása. Most újabb részletek derültek ki a kizárás voltaképeni okáról. Beavatott kommunista körök úgy tudják,

hogy Stalin ellen három orosz ifjú kommunista Rjutin, Stene és Buchain tanítványa Marecki voltak vezetői annak a forradalmi megmozdulásnak, amely célul tűzte ki Stalin megbuktatását.

Az összeesküvés e három vezetőjét letartóztatták és erős fedezet mellett Szibériába száműzték őket.

Nagy komédia a világcirkuszban

Világleszerelés helyett, világhadsereg felállítását tervezik a németországi rohamos fegyverkezéstől rettegő franciák

PÁRIS. Az izgalmas és nagyszabású külpolitikai vitát, amely a kamarában Herriot leszerelési és biztonsági terve körül kifejlődött, félbeszakították és az elnök egy óras szünetet rendelt el. A szünet alatt Herriot maga köré csoportosította a sajtó képviselőit s felolvasta előttük a leszerelés és biztonság előfeltételeit pontokba foglalva. A beszédnek erre vonatkozó része arról szól, hogy

Franciaország hajlandó leszerelni, de csak abban az eset-

ben, ha a Népszövetség égisze alatt erős nemzetközi hadsereget szerveznek.

És amikor ismét megnépesedett a kamara, elmondhatatlan izgalommal szólaltak fel a szónokok.

Valmennyien Németország rohamos fegyverkezéséről beszéltek.

Herriot miniszterelnök ezután leszögezte, hogy amíg Franciaország egy véleményen van Amerikával, az a legbiztosabb garanciája a békének.

A nyugdíjas szövetség két tábora nem tud megegyezni

CLUJ-KOLOZSVÁR. A nyugdíj-egyesület vasárnap délelőtt a kolozsvári városháza dísztermében országos kongresszust tartott. Talán sohasem volt időszerűbb kérdés a nyugdíjasok helyzetének megjavítása mint most, amikor a nyugdíjasok ezrei nem kapják meg járandóságukat s a legnagyobb nélkülözések között élnek.

Sajnos, a nyugdíjas szövetség kebelében is kitört a pártszakadás úgy, hogy komoly munkát egyik egyesület sem képes produkálni.

Ezt a konfliktust akarta elsimítani a kongresszus, mert tudatában van annak, hogy produktív munka az erők szétforgácsolása következtében nem érhető el.

A kongresszus megnyitása előtt dr. Gspann János előterjesztést nyújtott át dr. Pop Valér elnöknek, amelyben arra kérte az elnökséget, hogy a két egyesület közötti béke érdekében javaslatot tegyen. Pop Valér elfogatta az előterjesztést, az ülést megnyitotta, majd bejelentették a vezetőség lemondását. Pop Valér dr. ekkor Stoicovici Stefanak adta át az elnöki széket, aki kandidáló bizottság kiküldetését indítványozta. Az ellenpárt azt javasolta, hogy az új tisztikar megválasztása előtt hallgassa meg az elnökség kívánásait.

Az elnök azonban nem adta meg a szót az ellenpártnak, mire azok felháborodottan elhagyták az üléstermet.

Az incidens után dr. Pop Valér emelkedett szólásra. Hosszabb beszédben ismertette a nyugdíjasnyomort s hangoztatta, hogy mindent megtesz a kormányánál, hogy a nyugdíjasokkal szemben fennálló közöny megszűnjön, majd Stoicoviciu Stefan berekesztette az izgalmat lefolyású gyűlést.

RÁDIÓ

HÉTFŐ, október 31.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19:10: Rádiózenekar. 20: Rádiószabadegyetem. 21: Kamarazene. 21:30: Előadás. 21:45: Zongora. 22:15: A kamarazene folytatása.

Budapest. 10: Ref. istentisztelet. 11: Ev. istentisztelet. 12: Unit. istentisztelet. 13: Déli harangszó. 13:05: Honvédezenekar. 17: Asszonyok rádiója. 18: Előadás Bulgáriáról. 18:30: Szalonzenekar. 20:15: Keleti zene gramofonon. 21: Kosztolányi Dezső előadása. 21:30: Liszt-egyesület hangversenye. Utána Mándits jazz. 24: Károlyi Árpád cigányzenekara.

Bécs. 12:30: Cerda-zenekar. 13:40: Titta Ruffo gramofonon. 14:10: Isy Geiger-zenekar. 21: Hangosfilm-sláger. 22:10: Hans Pfitzner szerzeményei. 23:35: Hügel zenekar.

Iskolakönyveket negyedáron veszek, szükségeseket féláron adok.

Bármilyen tudományos, vagy szépirodalmi könyv valamint részerek

olcsó árban kaphatók!

KESZEY ALBERT

könyv- és papirkereskedőnél,
Cluj-Kolozsvár P. Unirii (Főtér) 7.

Ha nem a soffőr hajt...

Nyomorékká gázolt a taxi egy kolozsvári közrendőrt, kinek mindkét lába eltörött és súlyos belső sérüléseket szenvedett

CLUJ-KOLOZSVÁR. Tegnap éjjel 2 órakor a 456-os számú taxi a kolozsvári vármegyeháza előtt elgázolta Chiorean János 29 éves közrendőrt. A rendőrnek mindkét lába több helyen eltörött. Az eszméletlen rendőrt a taxi soffőrje azonnal autóbába emelte és a mentőállomásra vitte, ahol dr. Muresan és dr. Matache szolgálatos orvosok részesítették első segélyben és a sebészeti klinikára szállították.

A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel az esetről, mely szerint meg-

állapítást nyert, hogy

az autót nem a soffőr, hanem a mellette ülő Lasca Vladimir kolozsvári egyetemi hallgató vezette.

Igen gyorsan kanyarodott és későn dudált.

A sérült rendőrt még az éjszaka folyamán megoperálták, de orvosi vélemény szerint nem sok remény van az életbenmaradásához.

A vizsgálat az egyetemi hallgató ellen folyik.

A „B” listás hóhér felakasztotta magát

VARSÓ. Maciejewszky, Lengyelország volt hóhérja a napokban öngyilkosságot kísérelt meg, mert nem tudott álláshoz jutni.

Amióta Lengyelországban státárium van, több embert végeztek ki politikai bűncselekmények miatt. A hóhérnak rengeteg dolga volt, szépen keresett

és úgy látszik, hogy a bő jólét elásta erkölcsi alapjait. Ivásnak adta magát. Részeges lett s emiatt

többször elkésett a kivégzésekről.

Fegyelmi eljárás során Maciejewszkyt elcsapták állásából és a jól jövedelmező állást más kapta meg. A B-listás hóhér megpróbált elhelyezkedni, de nem tudott, volt állásánál fogva sehol sem akarták felvenni. Erre öngyilkosságot kísérelt meg.

Felakasztotta magát.

Tettét észrevették és még élt, amikor levágták a kötélről. Most egyik jótékonyági intézmény gondoskodik sorsáról.

— **Időjárásjelentés.** A budapesti meteorológiai intézet időjárásjelentése szerint bő csapadék huzamosabb ideig várható. Lehülés következik.

Maurice CHEVALIER
Jeanette MACDONALD

**Egy óra veled
Varázskeringő
A királynő férje
A hercegnő szabója**

Szerdától kezdve a
SZINKÖR MOZGÓBAN

Titokzatos gyilkosság

Kidobta a robogó vonatból varrólány szeretőjét egy fiatalember

CONSTANTA. Pavel Uliana 20 éves varrólány hulláját találta meg egy kalauz a Konstanca-Fetesti közötti vasutvonal mellett. Az értesített rendőrség kiszállt a helyszínére és megállapította, hogy

a leányt megfojtották és úgy dobták ki a robogó vonatból.

A leánynál található irások alapján felkutatották a bezárt lakást, majd kiballgatták a szomszédokat, akik egyöntetűen azt vallot-

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT 1 LEJ, VASTAGABB BETŰVEL SZEDVE 2 LEJ

KIADÓ nagy irodahelyiség raktárhelyiséggel csendes műhelynek is. Strada Memorandului 4.

Télikabát teljesen új, rövid háránybőr béléssel igen olcsón eladó. Cim a kiadóban.

SZALON garnitúra eladó. Hosszú-ucca 26. szám alatt.

KERESEK VALAKIT. Az mindegy, hogy asszony vagy leány, csak csinos legyen és fiatal és szeretni tudjon. Leveleket „Nem szégyen a szerelem” jeligével a kiadó továbbít.

ták, hogy a leány nagyon jól keresett, szorgalmasan dolgozott az utóbbi időben

egy jómegjelenésű fiatalember járogatott ugyan gyakran a leány lakására, sokszor ott is aludt.

A leány mindig azt mondta, hogy ez az ő „unokatestvére”, aki állástkeresni jár Konstancába.

Néhány nappal ezelőtt a fiatal varrólány mindent pénzé téve, hirtelen elhatározta, hogy Bukarest-be megy, természetesen az „unokatestvérel” együtt. A szomszédok csak ennyit tudnak, de a rendőrségnek elég volt, hogy a személyleírásból megállapítsa, hogy

a bizonyos „unokatestvér” egy régen keresett szélhámos, aki bizonyára elcsalta a hiszékeny leány pénzét s megakarva szabadulni tőle, a lányt megfojtotta s kidobta a vonatból.

Minden remény meg van arra, hogy a gyilkos szélhámost rövid időn belül ártalmatlanná tegyék.

Autókaramból négy súlyos sebesüléssel

BUDAPEST. Budapesten, a Budakeszi-ut 31. számú ház előtt ma reggel súlyos kimenetelű autóbussz karambol történt. A 22-es autóbussz a síkos uton előzni akart és beleszaladt a 22A jelzésű autóbusszba.

A karambol következtében négyen súlyosan megsebesültek.

A négy súlyos sebesültet a mentők első segélyben részesítették és az Új Szent János kórházba szállították. A karambol színhelyére rendőri bizottság vonult ki, hogy megállapítsa kit terhel a felelősség.

SZINHÁZ és MOZI

ROMÁN OPERA MŰSORA:

Hétfő: *Mignon*
Szerda: *A trubadur* (M. Mohora vendégfellépésével).

Péntek: *A denevér*.
Vasárnap (este): *Szünet*.

Hétfő: *A denevér*.
Szerda: *Tannhauser*.

DACIA MOZGÓ (Szinkör) műsora:

A vén bakancsos és fia a huszár. Főszereplők: Szentgyörgyi István, Dezséri Gyula, Poór Lili, Réthelyi Ödön, Nagy Gyula, Laczkó Aranka. Rendezte: Fekete Mihály. Gyártotta: Dr. Janovics Jenő filmgyára.

„ROYAL” MOZGÓ MŰSORA:

(Új Iparkamara épületében.)
Ma délután 3, 5, 7 és 9 órakor országos premier: *A felfordult kastély*. Willy Fritsch és Bárony Rózsival. Ufa ősi filmoperettje.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap:
3, 6 és 9 órakor: *Bobby, hajrá!* Főszerepben Harry Piel. Ezenkívül: *Canto X*. Főszerepben: Felix Bresart.

CARMEN MOZGÓ MŰSORA:

Előadások vasárnap 3, 5, 7 és 9, hétköznap 3, 5, 7 és 9 órakor: *Ófensége szörközik*. Német filmoperett Tasnády Máriaival, Halmay Tiborral, Trude Berlinerrel, Georg Alexanderrel. Helyárak: 10, 15, 20 és páholy 25 lej.

ÉPÍTŐMUNKÁS OTTHON

MOZGÓ MŰSORA:

Hétfőn, szerdán 6 és 8 órakor utóljára *A mindennapi kenyér*.

HIREK

Naptár Október 31. Róm. kath. Far-
kas. Prot. Ref. Denkm. Gö-
rög. Ap. Stahie. Izr. 1. Markh.

A mult este az Elitben kamarazene volt. A vendéglő tömve és egyszer csak egyik asztalhoz egy ur odacitálja a pincért.

— Pincér!
— Parancsoljon, nagyságos uram.
— Vigye el attól az úrtól itt a szomszéd asztalnál a levest, mert nem halom a zenét.

Vendéglátás.
Egyik torkosságáról ismert kolozsvári gyáros ebédre hívja barátját és a fekete után megkérdi:

— Jó volt-e az ebéd?
— Épen jó, — feleli a meghívott.
— Hogy értem azt, hogy épen jó?
— Ugy, hogy ha egy kicsit rosszabb lett volna, nem lehetett volna megenni. Ha pedig jobb lett volna, nem hívtál volna meg.

Mi a gazdasági válság orvossága.
Minden reggel a „Jóreggelt!” és minden este a „Jóestét!” olvasni.

PUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA a közbeeső Mindszentek ünnepe miatt szerdán délután a rendős időben jelenik meg.

— **Inspekciós gyógyszertárak.** Minerva, Calea Regele Ferdinand 28, Lukács, Str. Memorandului 2, dr. Olariu, Str. Regina Maria 9.

— **Eltemették Hantos Gyulát.** Ma délután temették el Hantos Gyulát, a magyar párt hirtelen elhunyt igazgatóját. A temetésen Kolozsvár magyar társadalmából igen sokan vettek részt. A Magyar Párt külön gyászjelentést adott ki az elhunytól. A temetés a nagykapornából történt.

— **Tűz pusztított a Vasut-uccában.** Vasárnap este a Vasut-uccai Stern-féle gyapjulerakathoz hívták ki a tüzoltókat. A tüzoltók percek alatt megjelentek a helyszínen, ahol a gyapjuraktár már lángokban állott. A tüzoltók hamarosan hozzáálltak a munkához s félórán kemény munka után elhárították a nagyobb veszélyt és lokalizálták a tüzet. A tüzesetből kifolyólag bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a tűz Dáskál Mór nevű gépész gondatlanságából keletkezett, mert égő pipával ment a gyapjuraktárba, amitől a gyapjútömeg lángra lobbant. Az eljárás folyik.

— **Benzinnel irtotta a sváb bogarakat egy gazda és egész családja összegeget.** Tasnádon Gözner István gazdálkodó elhatározta, hogy a lakásában elszaporodó svábbogarakat kiirtja. Vásárolt egy liter benzint, beletöltötte egy permetező készülékbe és azzal fecskendezte a kellemetlen rovarokat. Miután a bogárirás este történt, a benzingáz meggyulladt, fellobbant a petróleumlámpa és a lángok hamarosan elborították Gözner, nejét és gyermekét. Életveszélyes állapotban szállították őket kórházba.

SPORT

Ismét meglepetést hozott a Nemzeti Bajnokság

Románia—Soimii 3:1 (1:0). A Románia végre tudásának megfelelőleg szerepelt. Vasárnap délután erősen felázott talajon, szép játék után győzött a szégyesen játszó Soimii felett s a győzelmével a Románia elkerült a bajnoki tábla „veszélyes” zónájából. A Románia mindenképpen megérdemelte a győzelmet, mert úgy technikailag, mint taktikailag szebb futballt mutatott ellenfelénél, amely ezáltal rossz napot fogott ki magának. A mérkőzés elején tapogatózó játék indul, a Soimii vezet az első támadást, amely azonban veszélytelen. A Románia ellentámadása a 10. percben lesz eredményes: Pop egyéni játékkal keresztül tör a szebeniek védelmén és megszerzi csapatának az első gólt. A második félidejében a kolozsvári csapat nagyobb elánal játszik s már a 2-ik perben a szebeniek hálójában táncol a labda. A 7-ik percben meleg helyzet van a Románia kapuja előtt. Budian kapura irányított csavart labdáját Chendreanu meglepetésszerűen beengedi. (2:1). Nagy kapushiba volt! A 21-ik percben Cipicean saroklövése beállítja a végeredményt (3:1). A mér-

kőzés befejezte előtt a Soimii játékosai pofonokkal próbálják egalizálni az eredményt, de sikertelenül.

Universitatea—Unirea Tricolor 2:2 (2:2). A kolozsvári egyetemi csapat a fővárosban játszott az ország egyik legjobb együttese ellen. Kolozsvári győzelem ezáltal elmaradt ugyan, de az elért döntetlen értéke győzelemmel ér fel. A mérkőzés góljait Sepi (2), illetve Cârjean és Popescu lökték.

Gloria CFR—Ripensia 4:3 (2:3). A Gloria győzelme meglepetés! A gólokat Barbu II. (2), Kozma és Ignat, illetve Rafinszki (2) és Neta (öngól) lökték.

Brasovia—Venus 1:1 (1:0). A brassóiak eldöntetlenje meglepetés az országos bajnok, Venussal szemben! A góllövők: Vogel, illetve Válcov II.

TMTE—AMTE 4:1 (1:1). Nívótlan, durva mérkőzést vívott a két munkáscsapat, amelynek eredménye az lett, hogy Tyukody, az aradiak kapusa vállpercsontrést, míg Pepoli agyrázkódást szenvedtek. Végül is már csak 5 aradi játékos maradt sértetlenül a pályán, mire a bíró lefújta a mérkőzést.

Diadalmas napja volt tegnap a magyar labdarugásnak

Magyarország—Németország 2:1 (1:0). 15 ezer néző előtt, ideális időben megérdemelt győzelmet aratott a magyar válogatott csapat a németek felett. A vezetőgólt a 10-ik percben Déri lövéséből érik el a magyarok. A 29-ik percben Hoffmann egalizál, pár perc múlva Turay beállítja a végeredményt.

Magyarország—Csehszlovákia (amatőr) 8:3 (3:2). A magyar amatőrök szenzációs játékot mutattak s különösen a csatársor volt elemében. A gólokat Szaniszló (4), Solti (3) és Engelhart, míg a csehek részéről Bulla (2) és Kucsera lökték.

Fiatalon is nehéz az élet

Nem érdemes engem gyászolni, piros ruhában járjanak — írta bucsulevelében a kolozsvári Hitelbank palotájának harmadik emeletéről a halálba ugró szatmári urileány

CLUJ-KOLOZSVÁR. Megdöbbentő öngyilkosságot követett el tegnap este Felmann Jolán 21 éves szatmári urileány. A szerencsétlen teremtés, aki két nappal ezelőtt érkezett Kolozsvárra dr. Rác Miklós, Erzsébet-ut 27. szám alatt lakó sógorához, a Fötér 7. szám alatti Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank harmadik emeletéről az első emeleti folyosóra ugrott és azonnal szörnyethalt.

Este félnyolckor történt, hogy Felmann Jolán azzal az ürüggyel, hogy felkeresi egyik barátját a Fötérre ment,

fölrohant a Takarékpénztár épületének harmadik emeletére, ahonnan keresztül vetette magát a folyosó korlátján és az első emeleti folyosóra zuhant.

A ház lakói csak tompa zuhanást és egy borzalmas nyögést hallottak. A házban lakó dr. Stanca

Constantin orvos azonnal az öngyilkoshoz ment és megrémülve látta, hogy

az ajtó előtt egy szétloccsant koponyájú halott leány fekszik.

A harmadik emeletről is kirohantak, de csak az öngyilkos lány kabátján találták a karfán és a kabát zsebében egy bucsulevelet, mely így szól:

„Mondják meg Ilonkáknak, hogy nem érdemes engem gyászolni. Piros ruhában járjanak és bocsássanak meg.

Személyemről dr. Rác Miklós ügyvédnél, Erzsébet-ut 27. szám alatt kaphatnak felvilágosítást” — írja a szerencsétlen leányka.

Mire a mentők kiszállottak, az orvos már csak a beállott halált állapította meg. A rendőrség jegyzőkönyvet vett fel, majd kikérdezte a lány sógorát, aki azonban semmit sem tud az öngyilkosság okáról.

Üzletáthelyezés! Tisztelettel értesítem megrendelőimet, hogy Strada Chinez (volt Kiniziu-ucca) 2. szám alól Strada Regina Maria (volt Deák Ferenc-ucca) 19. szám alá, **beant az udvarban helyeztem el**

úridivat szabóságomat, ahol minden e szakmába vágó munkát a legutányosabban, legpontosabban és leggyorsabban készítik el. Kérem megrendelőim támogatását. Tisztelettel: **Folticska Lajos**

Ujabb véres összecsapás Londonban az éhínség-hadsereg és a rendőrség között

LONDON. A még mindig Londonban táborozó éhínség-hadsereg tüntetése miatt újabb véres események játszódottak le az angol főváros utcáin.

A Trafalger Squarteren a felvonuló tömeg megtámadta a rendőröket és revolver sortűzét bocsátott rájuk.

A rendőrség felvette a harcot és az ütközetnek a tüntetők közül 30, a rendőrök közül pedig 12 sebesült je maradt a küzdelem színterén.

Az alsóházban a tüntetéssel kapcsolatban úgy konzervatív, mint a liberális párt részéről interpellációra készülnek.

— **Anyagi felelősségre vonják a Marmoros Bank igazgatóit.** A Banca Marmoros betétese Bukarestben gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a régi igazgatóságot anyagi felelősségre vonja. A bank betétese úgy Ófelségéhez, valamint a kormányhoz memorandumot küldtek és kérik a kényszer egyezségi törvény szigorú alkalmazását.

— **Ujból közlekedik az Irisztelepre autóbussz.** Amennyiben az út meg lett javítva, b. tudomására hozzuk a t. közönségnek, hogy 1932. október 31-től kezdődőleg a Rapid Szindikátus autóbusszai újból közlekedni fognak a Cimiřir-(Temető)—Piata Unirii (Fötér)—Irisz-gyár utvonalon. „Rapid” Sindicatul proprietar de Autobuse, Cluj.

— **Kalauznó tanfolyamot nyit a Rapid.** A Rapid autóbussz tulajdonosok szindikátusa tudomására hozza az érdekelteknek, hogy rövidesen újból kalauznó tanfolyamot kezd. Az érdeklődők forduljanak a Szindikátushoz, Cal. Dorobator 11. sz. minden nap, d. u. 4—6 óra között.

— **Gyermekholttest a szemételepen.** A pestszentlőrinci szemételepen egy nyolchónaposnak látszó gyermek holttestére bukkantak. A rendőri bizottság intézkedésére a kis holttestet a pestszentlőrinci hullakórházba vitték. A rendőrség nyomozást indított az ügyben.

— **Szép kis leszerelés.** A Népszövetség titkársága könyvet adott ki, melyben a nemzetközi fegyverkereskedelem és ipar statisztikai adatait közli. Eszerint 1929-ben az egyes országok municiókvitelének értéke volt: Belgium 3 millió, Anglia 21.7 millió, Amerika 10.7 millió, Franciaország 9.3 millió dollár. 1930-ban 53 óráig közel 50 millió dollár értékű fegyvert importált. Ezek a nyíltan bevallott adatok. A titkos fegyver- és municiószállításokról azonban a Népszövetség statisztikai hivatala még hozzávetőleges adatokat sem tud.

Elmérgekedett a Dermata sztrájk

**Az igazgatóság nem tud az élelmiszerek megdrágulásáról — Ma délelőtt a gyár elé felvonult munkásságot a rendőrség zavarta szét
Egyik rendőrtisztnek véletlenül eldőrdült a revolvere**

CLUJ-KOLOZSVÁR. Ma reggel a Dermata-gyári sztrájkoló munkások mintegy 450 főből álló tömege a gyár elé vonult, hogy megakadályozza a sztrájkőrök és a jelentkező munkanélküliek felvételét, munkába állását.

Az igazgatóság a készülő mozgalomról azonnal értesítette a rendőrséget és csendőrséget, mire egy félszázad rendőr és egy csapat szuronyos csendőr szállott ki a helyszínre, hogy szétválassza a bérharcosokat.

A rendőrség azonnal megkezdte a tömeg szétzavarását. Közben eldőrdült Orlescu rendőrkapitány revolvere, amely csak riasztó jellegű volt, mert a golyó a levegőbe repült, de a munkásság soraiban rettenetes pánik tört ki.

A tömeg felháborodott zugásban tört ki, de a haosági akciónak sikerült rendet teremteni.

A sziguranca emberei három sztrájkolót, névszerint Mundrut Ferenc bizottsági elnököt és Kovács Katót letartóztatták.

A letartóztatottakat állítólag egyes hatósági személyek bántalmazták.

MA NEM LESZ MUNKÁS-FELVÉTEL

Több mint 130 munkanélküli várt a zuhogó esőben hajnal óta, hogy felhasználva a bérmozgalmat végre kenyérhez jusson. Az igazgatóság néhánynak a nevét felírta, majd kijelentette, hogy a mai napon nem lesznek felvételek.

MUNKÁSNAK NEM GILT A SELYEMHARISNYA

Munkatársunk tudakozására a gyár titkára kifejtette az igazgatóság véleményét a sztrájkjal kapcsolatban, mely szerint jogtalan és fejtelen akciónak tartja a bérmozgalmat.

— Azért fejtelen — mondotta a titkár — mert egyetlen ember robbantotta ki a sztrájkot. És jogtalan azért, mert

az elsőrendű élelmiszerek és ruházati cikkek költségvetéseinek indeksében a drágulások csak a kenyér körül mutatnak emelkedési tendenciát, míg a selyemharisnya, meg a ruházati cikkek ára nem drágult.

Tehát nem jogos a munkások bérharca.

A titkár szerint már a sztrájk első napján 273 munkás állott munkába, míg a mai napon már 500-on felül van a gyár felhívására munkábaállottak száma.

És ezzel szemben már csak 150—200 ember harcol tovább.

ÁRULÓKAT GYANIT A MUNKÁSSÁG

A sztrájkotán igen forró a hangulat, mert a békéltető tárgyalások megkezdését Grünwald Dávid, Rat Pantilimon, Mihály Dá-

vid és Szondi Lajos árulásának tulajdonítják a sztrájkolók. Szerintük ezek az emberek már csütörtökön összegyűltek Grünwald Dávid lakásán, ahol elhatározták, hogy

megbontják a sztrájkot és a munkásságot beviszik dolgozni. Majd elmentek megbízás nélkül a gyár igazgatóságához, ahol a munkásság érdekeivel ellentétben tárgyaltak.

— Az árulók egyike — mondják a sztrájkotán a munkások — Mihály Dávid, aki mikor az igazgatóság megkérdezte, hogy ragaszkodnak-e a 20 százalékos bér-emeléshez, lemondóan legyintett. Ugyisintén a munkásság követelésének egyik pontjával kapcsolatosan kijelentette, hogy az egy szá-

Mihály Dávid az igazgatóság előtt gyenge bandának nevezte sztrájkoló társait, akikről nincs mit tartani, ha az igazgatóság kitarthat.

AMERIKÁZIK AZ IGAZGATÓSÁG

Az igazgatóság munkatársunknak kijelentette, hogy

valamennyi sztrájkolót visszaveszi, de nem egyszerre, csak úgy, ahogyan a megrendelések szaporodni fognak.

Természetesen mindenki tudja, hogy ez nem több a semminél, amennyiben ilyenformán a munkásság nagy része nem

kerülhet vissza a gyár kötelékébe, ha az igazgatóság kitarthat ezen határozat mellett.

HOLNAP MEGINT TÁRGYALNAK ...

Holnap kezd meg újból a tárgyalásokat az igazgatóság az újonnan megválasztott bizottsági tagokkal,

akik azonban nem hajlandók tárgyalni addig, ameddig a rendőrség szabadon nem bocsátja letartóztatott elnöküket és munkástársaikat.

Végeredményben pedig az az igazság, hogy a Dermata-művek 1140 munkásának még mindig 65—70 százaléka sztrájkol és az igazgatóságnak erkölcsi kötelessége volna a legrövidebb időn belül megszüntetni ezt az ominózus állapotot.

Kapcsolatban a rendőrség által eszközölt letartóztatásokkal a külső bőripari munkások és az asztalosok is sztrájkba léptek és nem veszik fel addig a munkát, míg szabadon nem eresztik Mundrut Ferencet és Kovács Katót.

TERJED A SZTRÁJK-MOZGALOM

A letartóztatással kapcsolatosan mindjobban kezd a Dermata-gyár sztrájkja kiszélesedni.

Ma délelőtt a sztrájkolókhöz csatlakozott a Rapaport vasöntő 72 munkása is.

A sztrájkoló Dermata-gyári munkások a sztrájkhoz csatlakozó vas-

gyári munkásokkal egyetemben zárt sorokban a központi rendőrség elé vonult, ahol egy öttagú bizottságot küldtek fel Hatiganu rendőrkezeshez, akit a letartóztatott Mundrut elnök és Kovács Kató szabadonbocsátásért kértek föl.

A rendőrkezes kijelentette a munkásküldöttségnek, hogy a letartóztatottakat

nem helyezheti szabadlábra, de még ma délelőtti órákban átadja őket az ügyészségnek, ahol döntenek sorsuk felől.

A rendőrségről a sztrájkoló munkások a legnagyobb rendben az ügyészség elé vonultak, ahol kérésüket Biriescu vezető-ügyésznel megismételték, aki

ígéretet is tett arra, hogy amennyiben az iratok átvizsgálása után egyetlen egy lehetősége lesz, úgy még ma délelőtt visszaadja a letartóztatottak szabadságát.

Mundrut elnököt és Kovács Katót ma délután 1 órakor adták át az ügyészségnek.

Az Irisz porcellángyár munkásai szintén csatlakozásukat jelentették be a sztrájkoló bőripari munkásokhoz, bár egyelőre még dolgoznak, de bejelentették, hogy amennyiben a letartóztatottak nem nyerik vissza szabadságukat, úgy ma délután ők is beszüntetik a munkát.

A sztrájk mind jobban-jobban terjeszkedik és szélesedik. Valószínű, hogy egy-két napon belül a kéményseprő munkások is csatlakoznak a sztrájkolókhöz, sőt nincs kizárva, hogy az egyik kolozsvári butorgyár munkásai is a hét folyamán letessék a szerszámukat.

Titulescu megint keveri a kártyákat

Az oroszok ismét hajlandók tárgyalni a megnemtámadási szerződésről

BUCURESTI. A Tass szovjet távirati iroda a román-orosz tárgyalásokkal kapcsolatban megcáfolja azt a hírt, hogy a tárgyalások folytatásának színhelye Riga lenne, valamint azt a híresztelést is, hogy nem Litvinov lenne az, aki orosz részről a tárgyalásokat folytatná.

A távirati ügynökség fenti cáfolatához hozzátéste, hogy

Oroszország készen áll a tárgyalások folytatására,

de csak az eddigi megbeszélések értelmében.

HA VAJDA NEM BUKIK MEG

Hogy ezek az utólagos tárgyalások ne nyuljanak tulságosan hosszúra,

Szovjetország hajlandó egy idegen állam közvetítésével a román kormánynak jegyzéket küldeni, amelyben leszögezi álláspontját ebben a kérdésben.

A Tass távirati iroda ehhez még annyit fűz hozzá, hogy a román-

orosz tárgyalások már régen befejeződtek volna, ha a Vajda-kormány nem bukott volna meg.

BUCURESTI. Elena anyaherceg nő tegnap két órahosszat tartó kihallgatáson fogadta Titulescu külügyminisztert. Megírtuk, hogy Elena hercegasszony audiencián fogadta Maniu miniszterelnököt is.

Kiszivárgott hírek szerint Titulescu nem osztja Maniu álláspontját Elena hercegasszony ügyében.

Beavatott körökben arról beszélnek, hogy Maniu Gyula miniszterelnök sajtóexpozéra készül.

Minthogy a külföldi lapokban izléstelen közlemények jelentek meg, Maniu megfelelő formában kívánja tisztázni a kérdést a világ közvéleménye előtt.

Állítólag a miniszterelnök sajtóexpozéjára már holnap sor kerül. Itt írjuk meg, hogy Erzsébet görög exkirályné Balcicból Bukarestbe érkezett.

Tomboló tornádóban tengerbe vészelt a D.2017 óriásrepülőgép

LONDON. (A „Jóestet” távirata.) A D 2017. számú óriási repülőgép egy órával a crajdoni repülőtér elhagyása után borzalmas tornádóba került és ellenére annak, hogy segélykéréseket adott le megmenteni nem lehetett és tengerbe pusztult. Az óriás repülőgép-

pen utas nem volt, csak Kunó kapitány és egy Trebs nevű pilóta. Délelőtti folyamán repülőexpedíciók mentek fejkutatásukra, de miután a La Manche csatornán és az Északi-tengeren tovább tombol a vihar, a két repülő sorsa kilátástalan.

Tiszta való! Nem ámitás! CZINK-nél készül — legszebb festés és tisztítás!

Érkezésétől és kiadásától felel: Mayer Antal.

Nyomatott MAYER nyomnyomdájában, Cluj-Kolozsvár, Calea Regele Ferdinand 64-66, Telefon 64